Vinařský věstník

1
2019

Obsah:

Z domova 2
Potraviny na pranýři (falšované víno – leden) 9
Ze zahraničí 10

Jihomoravský kraj Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR

FOTO: ARCHÍV SVČR

Z domova

Od 1. ledna 2019 do 15. února 2019 je možné zasílat žádosti o podporu z Vinařského fondu

Od začátku roku do 15. února 2019 je možné podávat projekty na Vinařský fond. Projekty mohou podávat jak fyzické tak právnické osoby.

Vinařský fond podporuje účast výrobců vína na výstavách a soutěžích vín. Výrobci vína si mohou požádat o podporu na úhradu nákladů na pronájem prezentační plochy a to na celý soubor výstav a soutěží vyjmenovaný v Pravidlech pro žadatele s tím, že se samozřejmě nemusí všech vyjmenovaných výstav a soutěží účastnit. Je na rozhodnutí každého výrobce, kolika výstav a soutěží se zúčastní. Až teprve podle vyúčtování, ve kterém výrobce specifikuje, kolika soutěží nebo výstav se v daném roce zúčastnil, bude žadateli proplacena polovina jeho nákladů.

Vinařský fond podporuje pořádání výstav, přehlídek a soutěží vín a to jak místních výstav či koštů tak výstavy a soutěže větší, regionální i s celorepublikovým významem. Pořadatelům je uhrazeno 50% nákladů spojených s pronájmem prostor a propagací akce.

Vinařský fond dále ze svých prostředků podporuje pořádání školení, seminářů a konferencí s vinařskou tématikou a to 80% nákladů na pronájem, propagaci a honoráře přednášejících.

Požádat lze i na výrobu materiálů podporujících informování veřejnosti o vinohradnictví a vinařství. V tomto případě Vinařský fond podporuje např. vydávání publikací o víně, vinohradnictví i vinařství, nebo prezentaci vinařských spolků, sdružení, obcí či regionů a to jak jejich webovou prezentaci, tak prezentaci formou tištěných materiálů.

V neposlední řadě podporuje Vinařský fond pořádání akcí na propagaci vína a vinařství jako jsou vinobraní nebo otevřené sklepy. U těchto akcí Vinařský fond hradí 90% nákladů na pronájem prostor, propagaci a honoráře účinkujících.

Veškeré pořádané akce se musí konat od 1. dubna 2019 do 31. prosince 2019 a kromě malých místních výstav či koštů musí být na všech akcích uveřejněno logo Vinařského fondu a logo Vína z Moravy, vína z Čech. Stejný termín platí i pro účast na výstavách a soutěžích.

Bližší podmínky jsou stanoveny v Pravidlech pro žadatele o poskytnutí podpory, která jsou uveřejněna na www.vinarskyfond.cz.

WWW.SVCR.CZ, 2. 1. 2019

Upozornění pro žadatele o podporu z Vinařského fondu

14. 1. 2019 12:34

Vážení výrobci vína, žadatelé o podporu z Vinařského fondu, rádi bychom Vás upozornili, že došlo k ZÁSADNÍ změně podmínek platných od 1. 1. 2019–15. 2. 2019 týkajících se žádostí na realizaci (účasti) na výstavách, přehlídkách, soutěžích a propagačních akcí vín. V loňském roce se žádalo jednotlivě na každou soutěž nebo výstavu. V letošním roce se žádá souhrnně dle seznamu, který naleznete v PRAVIDLECH PRO ŽADATELE O PODPORU PODLE §31 zákona č. 321/2004 Sb. (str. 12 – 13).

Pokud nám zašlete žádosti vytvořené na základě starých podmínek, budou tyto zamítnuty.

Věnujte prosím, zvýšenou pozornost přípravě žádostí dle nových pravidel pro podávání žádostí o podporu od 1.1.2019 do 15.2. 2019.

Viz níže - ke stažení jako obrázek.

Jakékoliv dotazy prosím směřujte na níže uvedené kontakty:

- Ing. Lucie Krainová, 606 602 587, krainova@vinarskyfond.cz
- Bc. Sabina Fleišingerová, 777 092 865, fleisingerova@vinarskyfond.cz

Ing. Jaroslav Machovec, 606 645 470, machovec@vinarskyfond.cz

Výtah z podmínek pro žadatele (str. 10):

8. ZVLÁŠTNÍ PODMÍNKY K PODPORÁM NA REALIZACI VÝSTAV, PŘEHLÍDEK, SOUTĚŽÍ A PROPAGAČNÍCH AKCÍ VÍN

8.1 Podkladem pro rozhodnutí Rady Vinařského fondu o podané žádosti o poskytnutí podpory na realizaci výstav, přehlídek, soutěží a propagačních akcí vín uvedených v části 1. přílohy č. 1 těchto Pravidel je vždy jediná žádost splňující náležitosti dle článku 5 těchto Pravidel. Žadatel ve své žádosti neuvádí jednotlivé (konkrétní) podporované výstavy, přehlídky, soutěže nebo propagační akce vín; žadatel takto podanou žádostí žádá o poskytnutí podpory vždy na celý soubor výstav, přehlídek, soutěží nebo propagačních akcí vín uvedených v části 1. přílohy č. 1 těchto Pravidel.

8.2 Podpora na realizaci výstav, přehlídek, soutěží a propagačních akcí vín uvedených v části 1. přílohy č. 1 těchto Pravidel se žadateli postupem dle těchto Pravidel poskytuje v limitní – nejvýše přípustné – finanční částce ve výši specifikované zvlášť k příslušnému souboru výstav, přehlídek, soutěží nebo propagačních akcí vín dle části 1. odst. 1.1 a 1.2 přílohy č. 1 těchto Pravidel.

8.3 Žadatel je oprávněn realizovat jím zvolený počet výstav, přehlídek, soutěží nebo propagačních akcí vín z příslušného souboru výstav, přehlídek, soutěží nebo propagačních akcí vín (tj. jednu, více, případně všechny), na jejichž realizaci mu byla rozhodnutím Rady Vinařského fondu poskytnuta podpora.

8.4 Pro stanovení konečné (celkové) výše podpory vyplácené žadateli je rozhodující součet uznatelných nákladů všech žadatelem skutečně realizovaných výstav, přehlídek, soutěží nebo propagačních akcí vín dle jím předloženého vyúčtování prostředků vynaložený na jejich realizaci ve smyslu článku 7 těchto Pravidel.

Rozmnožovací materiál pro trvalé kultury v ekologickém zemědělství

10.1.2019 – Informace pro ekologické zemědělce: Na rozmnožovací materiál trvalých kultur (ovocných druhů, révy vinné a chmele) se s platností do 31.12.2020 nemusí žádat o výjimku.

ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR

Upozornění na nový výskyt bakterie *Xylella fastidiosa* v Itálii v regionu Toskánsko

14. 1. 2019 – Koncem roku 2018 bylo odhaleno nové ohnisko výskytu nebezpečné karanténní bakterie *Xylella fastidiosa* mimo oblast jejího dosud známého rozšíření, a to v italském regionu Toskánsko.

Výskyt je lokalizován na poloostrově Monte Argentario v provincii Grosseto. Doposud bylo zjištěno 72 rostlin infikovaných touto bakterií. Jednalo se o rostliny vysázené ve venkovním prostředí ve veřejné zeleni a v soukromých zahradách. Symptomy napadení (hnědnutí a zasychání listů) byly pozorovány na rostlinách mandloně obecné (*Prunus dulcis*), vítečníku sítinovitého (*Spartium junceum*) a vítodu myrtolistého (*Polygala myrtifolia*). Dále byla infekce bakterií zjištěna u rostlin cistu (*Cistus* sp.), hlošiny úzkolisté (*Elaeagnus angustifolia*), rozmarýnu lékařského (*Rosmarinus officinalis*) a řešetláku proměnlivého (*Rhamnus alaternus*), které nevykazovaly příznaky napadení.

V současné době není znám zdroj nákazy. V oblasti probíhá intenzivní průzkum a vzorkování s cílem stanovení vymezeného území s výskytem bakterie. Laboratorně bylo potvrzeno, že izoláty z Toskánska náleží k poddruhu bakterie *Xylella fastidiosa* subsp. *multiplex*. Tento poddruh bakterie byl z Evropy znám dosud pouze z Francie a Španělska, zatímco ve vymezeném území s výskytem bakterie v italském regionu Apulie se vyskytuje poddruh *Xylella fastidiosa* subsp. *pauca*.

Dále upozorňujeme, že byly na stránkách ÚKZÚZ zveřejněny výsledky průzkumu výskytu této bakterie na území ČR v roce 2018:

Prohlídky a vzorky	Počet kontrolovaných míst	Období sledování (měsíc)		Počet kontrol	Počet míst s příznakovými rostlinami	Počet příznakových rostlin	Analyzovaný počet vzorků příznakových rostlin	Analyzovaný počet vzorků rostlin bez příznaků	Počet pozitivních vzorků
		Začátek	Konec						
Školky a zahradní centra									
Školky	195	Březen	Listopad	276	1	2	3	10	0
Zahradní centra	208	Březen	Listopad	239	3	8	3	34	0
Ostatní obchody	100	Březen	Říjen	110	1	1	2	19	0
Tržiště	5	Duben	Září	5	0	0	0	0	0
Jiná místa	6	Červenec	Září	6	0	0	0	3	0
Celkem – školky, zahradní centra a další místa prodeje	514			636	5	11	8	66	0
Jiná místa průzkumu									
Sady Prunus	52	Květen	Říjen	52	1	10	2	6	0
Vinice	53	Červenec	Září	54	4	3	4	16	0
Les	16	Červenec	Září	16	0	0	0	1	0
Plevele	0			0	0	0	0	0	0
Solitérní stromy/rostliny	11	Červenec	Září	11	1	1	1	2	0
Přírodní prostředí	46	Duben	Září	47	5	26	5	9	0
Městské území	267	Duben	Říjen	268	14	18	15	27	0
Jiné – zahrada, botan. Zahrada	43	Březen	Říjen	43	4	2	5	8	0
Celkem – jiná místa průzkumu	488			491	29	60	32	69	0
Celkový součet	**1002**			**1127**	**34**	**71**	**40**	**135**	**0**

ZDROJ: ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Skandál okolo glyfosátu: EU vydala povolení na základě posudku opsaného od výrobce

Na konci roku 2017 rozhodla Evropská unie o prodloužení používání herbicidu RoundUp obsahujícího glyfosát. Jedním z podkladů byla zprávy německého úřadu pro hodnocení rizik BfR. Nyní dva vědci, kteří pracují pro rakouskou neziskovou organizaci Global 2000, prokázali, že zpráva byla z velké části okopírována z materiálů výrobce. Celý spor se točí okolo toho, zda glyfosát způsobuje u člověka rakovinu.

Spor o používání glyfosátu v zemědělství pokračuje. V České republice se nesmí od začátku roku 2019 používat na urychlení dozrávání a vysušování rostlin, které se používají v potravinářství. To znamená na obiloviny a řepku. Ve hře byl i plošný zákaz, nakonec k němu ministerstvo zemědělství nepřistoupilo. Na konci roku 2017 už státy EU svedly bitvu o to, zda se používání tohoto sporného přípravku zakáže. Nakonec ale firma Monsanto (americkou firmu převzal německý koncern Bayer), jež vyrábí herbicid RoundUp, získala prodloužení licence na dalších pět let. Zejména kvůli tomu, že na trhu není vhodná náhrada k tomuto účinnému herbicidu. Zůstává na rozhodnutí jednotlivých členských států, zda přípravek zakážou nebo omezí jeho používání.

Rakouští vědci Stefan Weber a Helmut Burtscher-Schaden pracující pro rakouskou neziskovou organizaci Global 2000 nyní zveřejnili zprávu o tom, že studie německého úřadu pro hodnocení rizik BfR (Bundesinstitut für Risikobewertung) byla z velké části jen okopírovaná z materiálů výrobce glyfosátu. Přitom podle ní posuzovala Evropská komise, zda látka může způsobit rakovinu u člověka. Zejména v kapitolách o hodnocení rizik je zpráva BfR z větší části opsaná. „V těchto kapitolách bylo identifikováno 50,1 procenta obsahu jako plagiát," uvedli Weber a Burtscher-Schaden. První z nich je odborník na plagiátorství, druhý je biochemik. Německý institut měl posoudit 58 vědeckých studií o potenciální škodlivosti glyfosátu na lidské zdraví. A hodnotil je stejně jako výrobce, tedy napadl jejich důvěryhodnost. Burtscher-Schaden v tom vidí podvod a klamání veřejnosti. „Vzhledem k tomu, že hodnocení bylo základem pro opětovné schválení glyfosátu a přitom bylo opsáno od výrobce, je vědecké zdůvodnění pro schválení vysoce zpochybněno," tvrdí biochemik.

Europoslankyně německé SPD Maria Noichlová tvrdí, že se jedná o ohromný skandál, německý BfR porušil pravidla pro vědeckou a nezávislou práci a ohrozil zdraví občanů v Evropské unii. „Glyfosát není na trhu na základě nezávislého a objektivního hodnocení, ale na základě žádosti o schválení, které vypracovalo Monsanto a spol. To je skandální," zdůraznila. Německý institut pochybení odmítl. Zástupce společnosti Bayer Crop Science, jež vlastní firmu Monsanto, pro server Quartz odpověděl, že herbicidy založené na látce glyfosát patří mezi nejpečlivěji studované produkty na světě.

EURO.CZ, AUTOR: FRANTIŠEK NOVÁK, 18. 1. 2018

Tisková zpráva SZPI – SZPI zjistila v pražské restauraci ovoce s nepovolenou genetickou modifikací

Datum: 21. 01. 2019 – Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) se v rámci svých kompetencí věnuje i kontrole dodržování právních předpisů pro geneticky modifikované potraviny. Kontroly provádí v tržní síti, v provozech společného stravování i v předcházejících fázích uvádění těchto potravin na trh.

Při kontrole v pražské restauraci Nadji Club, s.r.o. na Bubenském nábřeží v Praze 7 – Holešovicích inspektoři SZPI odebrali k laboratornímu rozboru vzorek čerstvé zelené papáji - Cooking papaya zn. NAMDHARIS, šarže: Lot no: FLNEF25611010, exporter Flora Capital CO., LTD, Pathumthani, Thajsko.

Analýza u odebraného vzorku prokázala přítomnost nepovoleného GMO a potravina tak porušila požadavky příslušného právního předpisu. S kontrolovanou osobou SZPI zahájí správní řízení o uložení sankce. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech stanovuje, že tyto potraviny není možné ve vnitřním trhu EU uvádět do oběhu s výjimkou 97 geneticky modifikovaných plodin, které jsou však variantami 5 základních plodin: kukuřice, sója, bavlník, řepka a cukrová řepa.

ZPRACOVAL: MGR. PAVEL KOPŘIVA - TISKOVÝ MLUVČÍ

Novým ústředním ředitelem Státního pozemkového úřadu je Martin Vrba

4. 1. 2019 – Tisková zpráva – Ředitelem Státního pozemkového úřadu se stal dosavadní ředitel jeho Sekce řízení ústředí Martin Vrba. Ten byl již vedením úřadu pověřen v červenci loňského roku. Martin Vrba byl do funkce ústředního ředitele jmenován na základě doporučení odborné výběrové komise.

Martin Vrba vystudoval fytotechniku na Agronomické fakultě Vysoké školy zemědělské v Praze. Na různých vedoucích pozicích Pozemkového úřadu a následně Státního pozemkového úřadu působí od roku 1998. Právě jeho mnohaleté znalosti a zkušenosti bodovaly u výběrové komise.

Ministr zemědělství Miroslav Toman očekává od nového ústředního ředitele stabilizaci úřadu, zefektivnění práce v centru i v regionech a zkvalitnění veškerých zajišťovaných služeb ve prospěch vlastníků půdy i zemědělců. „Státní pozemkový úřad by se dále měl podle současných potřeb zemědělství a společnosti zaměřit především na takové pozemkové úpravy, které budou mít protierozní a půdoochrannou funkci, nebo budou zadržovat vodu v krajině. Věřím, že ředitel Martin Vrba je odborníkem, který se dokáže s náročnými úkoly vypořádat," dodal ministr Toman.

Zadržování vody v krajině je aktuální téma, kterým se budou odborníci Státního pozemkového úřadu intenzivně zabývat. „Mým dlouhodobým cílem je vytvořit ze Státního pozemkového úřadu moderní instituci, která bude připravena flexibilně reagovat na požadavky společnosti ve všech svěřených agendách. Státní pozemkový úřad by měl koncepčně pečovat o krajinu i racionálně a transparentně nakládat se státní zemědělskou půdou," uvedl nový ředitel úřadu Vrba.

Státní pozemkový úřad vznikl k 1. lednu 2013 na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu. Je příslušný hospodařit s nemovitostmi, které byly ve správě Pozemkového fondu ČR, a rovněž se stavbami využívanými k vodohospodářským melioracím pozemků a souvisejícím vodním dílům ve vlastnictví státu. Převádí zemědělské pozemky a vypořádává restituční nároky. Další z hlavních činností úřadu je řízení o pozemkových úpravách, kte-

rými se mají prvořadě zlepšit podmínky kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství s důrazem na zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu. Pozemkové úpravy často zasahují do vodního hospodářství zejména tím, že snižují nepříznivé účinky povodní a řeší odtokové poměry v krajině, napomáhají tak ke zvýšení ekologické stability krajiny.

Lenka Růžková, tisková mluvčí, Státní pozemkový úřad

Pozemkové úpravy se změní, zaměří se na dlouhodobé zadržení vody v krajině a závlahy

16. 1. 2019 – Tisková zpráva – V rámci pozemkových úprav se musí navrhovat řešení, která budou dostatečně účinná v klimatických podmínkách předpovídaných pro druhou polovinu 21. století. Zaměří se tedy na dlouhodobé zadržení vody v krajině; součástí pozemkových úprav bude i řešení závlahových systémů a zdrojů závlahové vody. Nově se budou řešit pozemkové úpravy v několika na sobě navazujících katastrech najednou.

„V posledních desetiletích se pozemkové úpravy orientovaly především na ochranu půdy proti erozi a na protipovodňovou ochranu území. Je však zřejmé, že se budeme muset do budoucna mnohem více soustředit i na problematiku sucha. Změny, které jsme připravili, umožní lépe se vyrovnávat s klimatickými a hydrologickými extrémy, tedy suchem i povodněmi. Současně zamezí zrychlené erozi půdy," řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Nové principy pozemkových úprav připravil tým rektora České zemědělské univerzity (ČZU) v Praze Petra Skleničky. Cílem bylo upravit postupy v pozemkových úpravách tak, aby se krajina lépe adaptovala na klimatické podmínky projektované pro období po roce 2050.

Oproti předchozím obdobím, kdy byla prioritou retence vody (přirozené či umělé dočasné zadržení vody v krajině), bude pro následující období prioritou akumulace vody (dlouhodobé zadržení) a její další efektivní využití v krajině. Součástí řešení pozemkových úprav má být také návrh a realizace závlah s ohledem na potřeby zemědělců. Zabezpečit bude nutné také zdroje závlahové vody.

„Pozemkové úpravy se budou muset řešit i s ohledem na zdroje vody v daném území. V řadě případů proto bude vhodné řešit pozemkové úpravy v několika na sebe navazujících katastrech najednou. Prioritu při zahajování pozemkových úprav by měly mít katastry z oblastí nejvíce postižených suchem," uvedl rektor ČZU Petr Sklenička.

V souvislosti s těmito změnami bude nutné novelizovat Zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. Ministerstvo zemědělství chce také udělat odbornou revizi připravených projektů vodohospodářských opatření pro plány společných zařízení na základě nově definovaných klimatických podmínek pro období po roce 2050.

V rámci pozemkových úprav Státní pozemkový úřad (SPÚ) dosud realizoval vodohospodářská opatření na ploše zhruba 550 hektarů a protierozní opatření na ploše 770 hektarů. Aktuálně je ukončeno 2 402 komplexních pozemkových úprav a 2 921 jednoduchých pozemkových úprav. Od roku 2013 SPÚ zahajoval zhruba 200 komplexních pozemkových úprav a 40 až 60 jednoduchých pozemkových úprav ročně. V současné době je rozpracováno 1 060 komplexních a 110 jednoduchých pozemkových úprav.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Kyjov investuje do vinic. Vlastní přes tři hektary a kupuje další

Jako dobrou investici do budoucna vidí vedení Kyjova nákup vinic. Ke třem a půl hektaru vinohradů, které nyní vlastní, chce přikoupit další. Na jihu Moravy jsou přitom podle informací Deníku jen dvě města, která vinice vlastní. Kromě Kyjova je to ještě královské město na Dyji Znojmo.

Nové pozemky s vinicemi nabídl k prodeji jejich majitel. „Jsou to pozemky, které přímo navazují na vinice, které město již vlastní. Proto jsme se rozhodli je přikoupit. Náš podíl na té vinici tedy bude větší. Ve vinohradech nehospodaříme, využíváme je k propachtování," uvedla vedoucí majetkového odboru města Markéta Pírková. Město podle ní investuje do pozemků i vinohradů cíleně. „Pokud to finančně vychází, nabízené pozemky kupujeme. Z dlouhodobého hlediska je to pro město přínosem," dodala Pírková. Výrazně menší je Rajská vinice v Karolininých sadech ve Znojmě. Vlastní ji město a v dlouhodobém nájmu na vinici hospodaří vinařská společnost Lahofer. „Hospodaříme na dvou desetinách hektarů. Máme tam Veltlínské zelené, Sauvignon a Ryzlink Rýnský. Podle smlouvy má město každý rok nárok na polovinu úrody. Znojmo toho využívá a dělá si vlastní šarži vína pro svoji propagaci," sdělil marketingový ředitel společnosti Daniel Smola s tím, že Lahofer má ve vinici s jedinečným výhledem na údolí Dyje i degustační stánek.

Podle vinařského experta Jaromíra Čepičky je vlastnictví vinic městy či obcemi v republice spíše výjimečné. „Kromě Znojma a Kyjova má městskou vinici například Mělník. Dokonce se jmenuje Městská vinice. Je však v majetku Lobkowitzů," přiblížil Čepička. Jak dodal, obvykle mají městskou vinici města, která se rozprostírají v kopcovitém terénu. „Což naopak neplatí třeba pro Mikulov. Tam jsou všechny vinice v soukromém vlastnictví," doplnil. V Brně je viniční trať, která se jmenuje Vinohrady. „To si městská část prosadila a název se objeví ve vyhlášce, respektive v novele, jako soupis vinařských obcí. Jenže vinice v městské části v Brně-Vinohradech žádná není," poukázal Čepička.

Starosta Sedlece u Mikulova Marian Pánek tvrdí, že i když je obec vyhlášená vinicemi a vinaři, obvykle vlastní vinice nemá. „My tedy rozhodně ne a myslím si, že těch měst, které vinice vlastní bude patrně jen hrstka. Přiznám se, že nevím ani o vesnicích z našeho okolí, že by vinohrady vlastnily. Vše je pochopitelně v soukromých rukou vinařů a vinařských podniků," uzavřel Pánek.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: DALIBOR KRUTIŠ, 21. 12. 2018

Zemědělci nemají na půdu. Kvůli vysokým sazbám

Cena zemědělské půdy letos ve srovnání s loňskem zřejmě stoupne o 2,5 procenta. Podle odhadu společnosti Farmy.cz ovšem vývoj po čtvrtletích naznačuje stagnaci, či dokonce mírný pokles ceny. Nájemci s nákupem půdy vyčkávají. Věří, že opět zlevní. Vlastníci naopak sázejí na růst ceny. Vývoj cen zatím hraje do karet nájemcům. V posledním letošním kvartále Farmy.cz očekávají pokles průměrné ceny o 0,4 procenta, pro třetí čtvrtletí pak uvádí dvojnásobný pokles. Ještě v prvním čtvrtletí loňského roku ▸

přitom cena půdy oproti předchozímu období vzrostla o 8,4 procenta. Hektar půdy loni stál v průměru 235 tisíc korun. Firma z dosud zpracovaných údajů o uskutečněných obchodech vypočítala, že letošní průměrná cena bude činit asi 241 tisíc korun. Konečná čísla společnost zveřejní v lednu příštího roku.

Stagnaci trhu potvrzuje i Jiří Jaklín ze společnosti Agro21. „Desetiny procenta za celou republiku znamenají, že v nějakých místech jde trh o jednotky procent dolů, ale v jiných zase o jednotky procent nahoru," řekl Jaklín Deníku. Cena kvalitních pozemků podle něj ale ještě nadále může stoupat. „Trh vyčkává," uvedl agrární analytik Petr Havel. Po razantním růstu v několika posledních letech podle něj ceny půdy zřejmě narazily na strop možností kupujících. Současní nájemci půdy podle Havla doufají, že se jim podaří prosadit vstřícnější legislativu. Chtějí si nechat zákonem přiznat předkupní právo k pozemkům, na nichž hospodaří. V tom případě by mohli půdu koupit levněji.

S vidinou opačného trendu naopak kalkulují malí vlastníci půdy, kteří mají třeba jen několik hektarů nebo pouhé záhumenky o pár desítkách metrů čtverečních. „Neprodávají, protože čekají, že ceny porostou," konstatoval Havel.

Podle Jaklína mnoha zemědělcům udělaly čáru přes rozpočet kroky České národní banky, která postupně zvyšuje úrokové sazby. „Ty je drtí, protože zemědělství se dělá s malou marží. Když se úroková sazba změní o jedno nebo půldruhého procenta, na možnost splácení půdy to má samozřejmě negativní vliv," vysvětlil Jaklín. Splátky tak pro některé nájemce mohou být příliš drahé. Tržní cena půdy se nejčastěji pohybuje v rozmezí mezi 15 a 40 korunami za metr čtvereční. Podle cenové mapy společnosti je nejlevnější půda v okolí Jablonce nad Nisou, o mnoho dražší není ani v ostatních horských oblastech. Drahá je naopak půda v Polabí a na Hané, nejvyšší průměrné ceny firma zaznamenala v Praze a Brně.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: JIŘÍ JANDA, 17. 12. 2018

Česká republika už trpí suchem, které narušuje stabilitu systému, varují vědci z projektu InterSucho

Sucho se v České republice změnilo. Už neohrožuje jen zemědělce, ale celou společnost a systém, upozorňují experti z projektu InterSucho. Problém se týká téměř celého státu. Po čtyřech letech trvalého srážkového deficitu se hydrologické a zemědělské sucho v Česku proměnilo i v sucho socioekonomické. Označuje se tak stav, kdy nedostatek vody zasahuje do produktivity a stability systému. Podle Českého hydrometeorologického ústavu na velké části republiky chybí od ledna 2015 do září 2018 proti průměru přes 500 milimetrů srážek, někde dokonce 700 milimetrů, řekl na konferenci v Brně jeden z tvůrců projektu pro zemědělce InterSucho Miroslav Trnka. Trnka při pohledu na mapy sucha v Česku od roku 2000 uvedl, že od té doby nebylo v republice území, kterému by se sucho za tu dobu vyhnulo. „Jen při pohledu na mapy lze konstatovat, že frekvence sucha se statisticky významně zvyšuje," řekl Trnka. Modely ukazují, že to tak bude dál, a vědci odhadují, že příští rok by mohla být globální teplota tak vysoká jako v roce 2016, který byl dosud nejteplejší v historii.

Sucho se stává pravidlem a kompenzace ho nevyřeší, říká tvůrce InterSucha

„Křivka produkce oxidu uhličitého posledních 150 let exponenciálně roste, proto lze očekávat, že dále bude růst i teplota. Už nikdo nepochybuje, že se nás změna klimatu netýká," řekl Trnka. Zemědělce letos nepostihlo sucho jen v Česku, ale prakticky v celé západní a střední Evropě. V Polsku se škody v tomto roce odhadují na 11 miliard korun, v Belgii na 6,75 miliardy a v Německu na 17 miliard. „V Rakousku úhrn škod neznáme, ale výrazně byl zasažen sever a západ Rakouska. Přitom Rakousko je nám dáváno za příklad správného hospodaření a péče o krajinu, ale také musí vyplácet kompenzace," řekl další z tvůrců InterSucha Petr Hlavinka.

Kompenzace dostanou i čeští zemědělci. Další z tvůrců InterSucha Zdeněk Žalud však zemědělce varoval, že brzy na kompenzace pravděpodobně nedosáhnou, protože limitem je propad alespoň o 30 procent proti tříletému průměru a ten se vlivem stále častějšího sucha snižuje. „Evropa platí kompenzace za postižení náhodnými jevy. Sucho se však stává pravidlem. A kompenzace sucho nevyřeší. Řešením je pouze adaptace hospodaření a krajiny, aby dokázala zadržet více vody. Sucho bude, to je jisté," řekl Žalud.

ZDROJ: ČESKÁTELEVIZE.CZ, AUTOR: KAR, 19. 12. 2018

Ovocnáři za letošní sucho kompenzace nedostanou. Týká se to především jablek

Zdroj: Pěstitelé ovoce kompenzace na zmírnění škod z letošního sucha nedostanou. Ministerstvo zemědělství ovoce mezi plodiny s nárokem na dotaci nezařadilo. Ovocnářské unii ČR se to nelíbí. "Důvody vyřazení ovoce z kompenzací za sucho neznáme a nerozumíme tomu. Ovocnáři tím v porovnání s ostatními pěstiteli nemají rovné podmínky," řekl dnes ČTK předseda Ovocnářské unie ČR Martin Ludvík. Ovocnáři zahrnutí ovoce do odškodnění za sucho předpokládali. "Nechceme nic jiného, než to, aby postižení pěstitelé ovoce měli možnost o dotaci požádat jako jiní pěstitelé," řekl Ludvík. Ovocnáře zarazilo i to, že ovoce je jedinou plodinou z takzvaných citlivých komodit, která podporu na sucho nedostala. Citlivými komoditami jsou ještě chmel, zelenina, cukrovka a brambory.

Podmínky pro získání dotací za sucho ministerstvo zveřejnilo v pátek. Podporu mohou získat například pěstitelé, pšenice, ječmene, kukuřice, brambor, cukrovky, slunečnice, máku, zeleniny, chmele. Ze sektoru ovocnářství mohou o podporu požádat pouze školkaři. Ministerstvo spolu s Agrární komorou ČR již dříve vyčíslilo škody ze sucha u ovocnářů a zelinářů na 0,7 miliardy korun. Úřad odhaduje celkové letošní škody ze sucha na deset až 11 miliard korun, vláda na kompenzace schválila dvě miliardy korun.

Letošní sucho postihlo ovocnáře podle Ludvíka ne na kvantitě, ale na kvalitě, a to především u jablek, která jsou hlavním ovocným druhem v ČR. "Kvůli suchu jablka nedorostla do požadované velikosti. Až dvě třetiny jablek tak šly na průmyslové zpracování, zatímco obvykle to je asi třetina. Část jablek se ani nesklízela," řekl Ludvík. Navíc ceny jablek na průmyslové zpracování proti minulým letům klesly téměř o dvě třetiny k úrovni jedné koruny za kilogram. Důvodem propadu ceny byla vysoká nabídka jablek poškozených suchem v zemích celé střední Evropy. "U některých ovocnářů to může znamenat propad tržeb o 30 až 50 procent," řekl Ludvík. Sucho se podle něj negativně projevilo i na kvalitě třešní, rybízu, jahod a hrušek.

Kvůli propadu tržeb ze sucha jsou podle Ludvíka nejvíce ohrožené specializované rodinné farmy, které nemají jiné ▸

příjmy než z ovocnářství. "Těm mohl stát kompenzacemi za sucho pomoci, aby propad tržeb dokázaly přežít," řekl Ludvík. Připomněl, že ovocnářství je dlouhodobě v ekonomických problémech, o čemž svědčí i pokles výměry sadů za poslední čtyři roky o pětinu na necelých 14 tisíc hektarů. Celková letošní sklizeň ovoce v ČR by podle dosavadních odhadů státního Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského měla být asi 160 tisíc tun, což by bylo na úrovni posledního pětiletého průměru. Z toho jablek by se mělo sklidit asi 128 tisíc tun. Česko je svou produkcí konzumních jablek soběstačné z necelé poloviny.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: ČTK, 17. 12. 2018 (KRÁCENO)

Sníh na území Česka ukončil půdní sucho. Zásoby podzemních vod se však nezvýšily

Sněhové srážky posledních dnů stihly po loňském extrémně suchém létě na většině území Česka nasytit svrchní vrstvu půdy. Rozhodující pro podzemní vody bude stav na konci března, po tání a před začátkem vegetačního období. Záležet bude také na teplotách vzduchu. Odborníci se shodují v tom, že pokud půda nezmrzne, může vsakovat dostatek vody použitelný pro jarní vegetaci. Kromě střední a jižní Moravy a dolního Poohří a Povltaví jsou svrchní vrstvy půdy nasycené vodou. "Ani na povrchových vodách až na výjimky již o suchu nemluvíme. Naopak v případě podzemních vod zatím deficit z léta na většině území nahrazen nebyl," uvedl Daňhelka. Potvrzuje to i týdenní zpráva o hydrometeorologické situaci z ČHMÚ. Na úrovni silného až mimořádného sucha se stále pohybuje 62 procent podzemních vod mělkých vrtů. Čechy by se z loňského sucha mohly vzpamatovat, na Moravě je situace horší a ani podle prognóz se nemá příliš zlepšit. Sucho je v Česku cyklickým fenoménem, kdy jsou v zimě zásoby vody doplňovány a během vegetační sezony jsou většinou spotřebovány.

Sněžení může zlepšit vodu v půdním profilu. Pokud sníh leží na zamrzlém povrchu, voda odtéká a vsakování je omezeno. Stav podzemních vod je letos nižší než na začátku loňského roku. V roce 2018 skončila zima brzy, v nížinách už v únoru, a zásoby podzemních vod začaly klesat dříve, než je obvyklé. Podle systému HAMR, který měří sucho v Česku, budou v dalších týdnech srážky na horách sněhové, v nížinách dešťové a mohou být příznivé pro doplnění vody v krajině. Současný stav může vyústit v povodně z tání a dílčích oblev.

ZDROJ: DENIK.CZ, 15. 1. 2019 (KRÁCENO)

Medovina končí. Přejmenuje se na medové víno

Líh, cukr, umělá aromata a barviva. Tyto přísady již do medoviny nepatří. Její výrobci se budou muset přizpůsobit nové vyhlášce o požadavcích na nápoje. Platit začala na sklonku roku. Hlavní změna je v názvosloví. Nápoj „medovina" se přejmenuje na „medové víno". „Změnu uvítají poctiví výrobci i spotřebitelé, kteří budou lépe informováni, co jim je prodáváno či servírováno," uvedl Jiří Pouček z Muzea medoviny. Podle nové legislativy bude medové víno moci vznikat pouze alkoholovým kvašením včelího medu, vody a kvasné kultury. Výrobci jej tak již nebudou moci sladit jinak než samotným medem ani míchat s jinými nápoji. Pokud tak učiní, budou nápoj muset pojmenovat „dezertní medovinou".

DEZERTNÍ MEDOVINA = NIŽŠÍ KVALITA

Tyto méně kvalitní nápoje sice budou moci obsahovat přídavky lihu, cukru, vína či jejich kombinaci, na tisíc litrů budou výrobci muset použít nejméně 280 kilogramů včelího medu. „Vyhláška tedy jednoznačně odlišuje různé kvalitativní stupně medoviny, a tedy zřejmě i odlišné ceny," uvedl Libor Dupal ze Sdružení českých spotřebitelů. Přestože nová vyhláška již platí, spotřebitelé změnu a nové etikety na lahvích v obchodech zřejmě zaznamenají až se zpožděním.

„Připravujeme se, ale protože máme ještě téměř rok, než budou změny na etiketách povinné, tak ještě nejsme ve finále příprav," řekl Deníku Ondřej Procházka z Výzkumného ústavu včelařského, který patří mezi významné tuzemské výrobce medoviny. „V několika nejbližších měsících se nic nebude měnit," prohlásil. Stejně hovoří i zástupci konkurenčních firem. Výrobci totiž mohou medovinu podle dosavadních pravidel vyrábět a prodávat až do konce letošního listopadu. Poté mají nárok doprodat vyrobené zásoby postaru označeného zboží.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: JIŘÍ JANDA, 4. 1. 2019

Senátní výbor chce snížit DPH na některé služby

Senátní hospodářský výbor chce ve vládním daňovém balíčku snížit daň z přidané hodnoty na vybrané služby a točené pivo na deset procent. Výbor prosazuje i snížení spotřební daně u piva a chce podpořit také posunutí snížení sazby DPH na teplo už na červenec letošního roku.

HN, 24. 1. 2019

Finanční správa si platila informátory

Řeší to policie. Česká Finanční správa čelí podezření, že při boji proti daňovým únikům porušovala zákon. Podle informací Mf DNES platily berní úřady peníze lidem, kteří jim poskytovali informace o tzv. karuselových podvodech. Finanční správa měla navíc své informátory maskovat jako své zaměstnance, podezřelé pracovní smlouvy už prověřuje policie.

MF DNES, 24. 1. 2019

Patentový úřad už nezamítá shodné ochranné známky, podnikatelé si musí loga svých firem ohlídat sami

Firmy, které si brání své logo ochrannou známkou, musí nově kontrolovat, zda si stejnou známku nehodlá zaregistrovat někdo jiný. Do konce letošního roku přitom za ně tuto práci dělal Úřad průmyslového vlastnictví, který odmítal přihlášky registrací ochranných známek, jež byly shodné s těmi už registrovanými.

Úředníci v současnosti už takovou žádost neodmítnou, nové přihlášky pouze každý týden zveřejní na svém webu. Pokud si toho vlastník starší známky nevšimne a do tří měsíců nevznese námitku, bude nová známka zapsána do rejstříku i přesto, že je stejná jako ta jeho.

Změnu, která se týká všech národních známek, přináší novela zákona o ochranných známkách. Ta reaguje na evropskou směrnici, která chce v Evropě pravidla sjednotit. U ochranných známek Evropské unie už tyto podmínky platí od jejich zavedení v roce 1994.

ZDROJ: IHNED.CZ, AUTOR: JAN PROKEŠ, 9. 1. 2019

Počítač používá už polovina zaměstnanců

Polovina tuzemských zaměstnanců používá počítač jako svůj pracovní nástroj, bez nějž se při výkonu svého povolání neobejde, a skoro 43 procent z nich je zároveň připojeno k internetu. Vyplývá to z dat Českého statistického úřadu, podle kterého 83 procent tuzemských společností provozuje vlastní webové stránky, 19 % z nich pak jejich prostřednictvím prodávají své produkty.

PRÁVO, 23. 1. 2019

Tisková zpráva SVS: SVS v řeznictví na Plzeňsku odhalila 800 kg masa neznámého původu

Státní veterinární správa (SVS) pro Plzeňský kraj při kontrole řeznictví s občerstvením v Chotěšově u Plzně zjistila závažná pochybení. Jednalo se především o takřka 800 kg masa neznámého původu, výrobky s prošlou dobou spotřeby či provádění činností bez řádné registrace.

Kontrola veterinárních inspektorů byla zaměřena jak na samotný provoz řeznictví a občerstvení, tak i na skladovací prostory provozovny. Právě ve skladu odhalili inspektoři nejvážnější závady. V chladicím boxu se skladovalo bourané nebalené vepřové maso neznámého původu v celkovém množství 514 kg. Mezi dalšími skladovanými potravinami bylo zjištěno takřka 280 kg mrazených potravin neznámého původu. Konkrétně se jednalo o nebalená husí prsa (155 kg) a nebalené hovězí ořezy (125 kg). Další závadou, na kterou veterinární inspektoři při kontrole skladu narazili, bylo necelých 28 kg zmrazených kuřecích prsních řízků s prošlým datem spotřeby navíc skladovaných při nesprávné teplotě. Kvůli uvedeným pochybením ve skladové části veterinární inspektoři znehodnotili potraviny barvou a nařídili jejich neškodné odstranění v asanačním podniku na náklady prodejce.

Ani kontrola provozní částí se neobešla bez problémů. V provozovně probíhaly činnosti, které nejsou krajskou veterinární správou registrované, konkrétně se jednalo o výrobu tepelně opracovaných masných výrobků, porcování bílého masa a bourání červeného masa. Další závažnou závadou bylo, že provozovatel neodebíral v souladu s evropskými předpisy z vyráběných masných polotovarů vzorky k laboratornímu vyšetření, kterými se prokazuje jejich zdravotní nezávadnost a ověřuje se, zda jejich výroba probíhá za dodržení hygienických zásad. Ve správním řízení hrozí provozovateli za nejzávažnější pochybení pokuta podle zákona o potravinách až do výše 50 mil. Kč.

AUTOR: SVS

Potraviny na pranýři
(falšované víno – leden)

Burčák, země původu Česká republika, výrobce Šárka Vojtková, IČ: 72302305

Kategorie: Falšované potraviny

V burčáku byl zjištěn nepovolený přídavek 18 % vody.

Obal: plastový barel o objemu 25 l a PET láhve o objemu 2 litry

Množství výrobku v balení: 35 l

Výrobce: Šárka Vojtková, Nad Přehradou 6, 669 02 Znojmo, IČ: 72302305

Distributor: Šárka Vojtková, Nad Přehradou 6, 669 02 Znojmo, IČ: 72302305

Místo kontroly: Josef Povalač, Dobšice (2035, 67182 Dobšice), IČ: 49955535

Země původu: Czech Republic

ČERVENÉ POLOSLADKÉ ŘECKÉ VÍNO IMIGLYKOS, Alk.: 11 % obj.

Kategorie: Falšované potraviny

Ve víně byla prokázána nepovolená přítomnost syntetických aromat.

Šarže: L1518704

Obal: Bag in box á 10 l Množství výrobku v balení: 10 l

Výrobce: Bottled for DIONYSSOS S.A. Athens Greece

Distributor: Dobré víno Cestrovi, Jan Cestr, Litošice 46, 535 01 Přelouč

Místo kontroly: Milada Heřmanská "Svět oříšků", Krále Jana 261, 58301 Chotěboř, IČ: 65225872

Země původu: Řecko

Ze zahraničí

Obchod EU se šumivým vínem v roce 2017

EU exportovala celkem 809 milionů litrů šumivého vína, z toho 61 % (494 mil. l) tvořil převoz uvnitř členských států EU. O 91 % exportu se zasloužily 3 státy – Itálie (367 mil. l), Francie (184 mil. l) a Španělsko (183 mil. l). Itálie se na celkovém vývozu podílí 45 %, Itálie a Španělsko po 23 %. S velkým odstupem následují Německo (31 mil. l., 4 %) a Lotyšsko (10 milionů l, 1 %).

Export do třetích zemí činil 315 mil. l. Nejvíce šumivého vína z EU do třetích zemí se vyvezlo do USA (127 mil. l, 40 %), následovaly Rusko (32 mil. l, 10 %), Japonsko (26 mil. l, 8 %), Švýcarsko (20 mil. l, 6 %), Kanada (14 mil. l, 4 %) a Austrálie (13 mil. l, 4 %).

Nejvíce šumivého vína se do EU dovezlo z Austrálie (1,9 mil. l, 25 %) a JAR (1,7 mil. l, 23 %). Celkem bylo do EU ze třetích zemí dovezeno 7,4 mil. l a přibližně polovina pocházela z těchto dvou zemí. Následovaly Chile (1,1 mil. l, 15 %), Nový Zéland (0,6 mil. l, 8 %), Argentina, USA a Moldavsko (každá země po 0,4 mil. l, 5 %).

ZDROJ: EUROSTAT/24. 12. 2018/JS

Předpokládaný vývoj trhu s vínem v Evropě do roku 2030

Evropská unie zřejmě v příštích jedenácti letech zvýší vývoz vína i přes možné obchodní bariéry a silnou konkurenci na světovém trhu. Vyplývá top ze závěrů zprávy Evropské komise, v níž se ještě nepočítalo s Anglií jako dovozcem vína z EU, ale jako s členskou zemí. Ve vinařském roce 2020/2021 se počítá s vývozem 24,8 mil. hl vína, tj. o 1 mil. hl více než v roce 2017/18. Pro rok 2025/26 je odhad vývozu ve výši 26,8 mil. hl a v roce 2030/31 by to mělo být téměř 29 mil. hl. Komise je optimistická v této prognóze následkem očekávaného zájmu o vína s geografickým původem. Současně počítá se snižováním skladových zásob vína. Poptávka ze třetích zemí po šumivém vínu z EU se během posledních pěti let zvýšila o 36 %, v roce 2017/18 dosáhla 3,3 mil. hl, tj. 14 % veškerého exportu vína z EU. Export lahvového tichého vína se za stejné období zvýšil o 11 %.

Anglie je zatím ještě v rámci EU největším dovozcem vína z EU, dováží téměř ¼ veškerého exportu vína EU. Ročně dováží především tiché a šumivé víno v lahvích za 2,6 mld. €. EU také bude více vína dovážet. V roce 2030/31 by to mohlo být 14,9 mil. hl., tj. nárůst dovozu o 0,8 mil. hl nebo 5,7 %.

Produkce vína EU se v roce 2018 zvýšila oproti slabému roku o 2017 o více než 30 mil. hl (22 %) na 168,4 mil. hl. V příštích letech by se měla produkce EU stabilizovat na hranici o něco nižší, kolem 165 mil. hl. V současnosti se vinařstvím v EU zabývá 450.000 podniků, což je za deset let pokles o 22 %, plocha vinic se snížila o 3 %. Koncentrace podniků probíhá nejvíce v Itálii a Německu. Tam se snížil počet podniků o 40 %/38 %. Současně se v Itálii zvýšila plocha vinic o 16 % a v Německu o 2 %.

ZDROJ: PROPLANTA/14. 1. 2019/JS

Fytoplazmové zlaté žloutnutí révy se již objevilo v Jižních Tyrolích

Jihotyrolský úřad pro ovocnictví a vinařství zjistil v roce 2018 osm míst výskytu phytoplasmal grapevine flavescence dorée ve třech lokalitách, na parcelách v Auer, Salurn a Margreid. Do roku 2018 nebylo fytoplazmové zlaté žloutnutí révy v Jižních Tyrolích oficiálně prokázáno. Tato místa byla rostlinolékařskou správou oficiálně ohraničena a prohlášena za karanténní. Za karanténní je považována i choroba, kterou způsobuje fytoplazma Grapevine flavescence dorée. Tuto bakterii přenáší křísek révový (Scaphoideus titanus), který se objevil na Moravě v roce 2016, choroba u nás zatím nebyla potvrzena. V Rakousku se choroba vyskytuje od roku 2009 a křísek již od roku 2004, na Slovensku od roku 2014.

ZDROJ: DER WINZER/3. 1. 2019/JS

V Německu je povolen první přípravek proti komplexu chorob esca

Antagonistická houba Trichoderma Atroviride SC1 bude chránit révu proti komplexu esca. Umožní to nově povolený přípravek Vintec od firmy Belchim. Houba osídlí řezné rány a prorůstá dále do dřeva, nevpustí tam tak původce chorob esca. Přípravek se aplikuje ihned po řezu, ale nejpozději před rašením révy. Čím dříve po řezu se použije, tím lépe. Působí preventivně, proto je nejvýhodnější jeho aplikace ihned po řezu révy.

Je vhodný i pro školkařství. Při štěpování se jím ošetří použité dřevo, houba pak roste uvnitř rostliny během jejího života a chrání ji tak proti chorobám esca. Podle sdělení výrobce, firmy Belchim, již některé školkařské podniky tento přípravek používají a ošetřené sazenice nabízejí s označením „Vintec Inside“.

Ještě před několika lety to byl spíše problém jižní Evropy, dnes již esca působí značné škody i v Německu. V závislosti na odrůdě každoročně ve vinicích odumře 2 až 7 % rostlin. To odpovídá výpadku výnosu až 50 mil. € ročně za celé Německo, nebo 500 €/ha a rok. Tím se esca velmi blíží svého času révokazu.

ZDROJ: DDW/8. 1. 2019/JS

Spotřeba glyfosátu v Německu roste

Prodej glyfosátu se v Německu v roce 2017 zvýšil oproti roku 2016 i dlouhodobému průměru. Jak sdělil Spolkový úřad pro ochranu spotřebitele a bezpečnost potravin, bylo v roce 2017 prodáno celkem 4.694 tun glyfosátu.

DDW/26. 9. 2018/JS

PIWI odrůda VB Cal. 6-04 dostala jméno „Savignac"

Jak sdělil Volker Freytag, tato nová odrůda Valentina Blattnera ze Švýcarska ponese jméno Savignac. Evropský úřad pro odrůdy s tímto názvem souhlasí. Odrůda se zatím v Porýní-Falci pěstuje na 23 ha vinic.

DDW/23-2018/ARNO BECKER/JS

Jednání představenstva PIWI International 25. a 26. 1. 2019 v Prien/Chiemsee

Zasedání se uskutečnilo již v tradičním místě i čase za účasti členů ze všech zemí v představenstvu zastoupených (D, CZ, I, A, CH). Navíc byli přizvanými hosty předsedové regionálních organizací z Itálie (Friuli, Lombardie, Trentino).

Ve zprávě o činnosti PIWI International za rok 2018 president J. Engelhart vzpomněl mimo jiné následující aktivity:

- v únoru přednášky o PIWI odrůdách na VŠ Heilbronn (D) a další přednášky při Deutsches Weininstitut v rámci dalšího vzdělávání;
- v březnu velkou degustaci PIWI odrůd ve vinařské oblasti Saale-Unstrut (D) a přednášky W. Rennera v St. Pölten (A);
- v dubnu přednáška presidenta J. Engelharta s degustací PIWI odrůd v Kitzingen (D) a účast vicepresidenta J. Sedla na oslavách 100. výročí narození šlechtitele J. Csizmázia v Kecskemétu (H), které byly spojeny se soutěží vín z jím vyšlechtěných odrůd;
- v květnu proběhlo jednání představenstva PIWI International v Oppenheimu (D);
- v červnu se president J. Engelhart s vicepresidentem J. Sedlem zúčastnili soutěže PIWI odrůd a aktivně i přednášek během HIBERNAL FÓRA v Šardicích. W. Renner měl přednášku o PIWI odrůdách na sympoziu révových školkařů v Geisenheimu;
- v červenci byl J. Engelhart účasten na informačním stánku o stolních PIWI odrůdách při dnu otevřených dveří LWG Bamberg (D) a aktivně se účastnil semináře k marketingu PIWI odrůd na VŠ Heilbronn. Dále se president účastnil prezentace vín pořádané regionálním svazem PIWI Lombardie a ve Francii „Best of FR-PIWIs";
- v srpnu proběhl PIWI-Rebsortentag na LWG Würzburg, představení „Fränkischer Satz" z PIWI odrůd, příspěvek o PIWI odrůdách v bavorské TV a M. Darting vystoupil na semináři a prezentaci PIWI vín v Capestang (F);
- v září prezentoval J. Engelhart stolní PIWI odrůdy na zemské zahradnické výstavě ve Würzburgu;
- v říjnu proběhlo jednání v Oppenheimu se svazy bio-producentů k plánovanému projektu VitiFIT a K. Galler vystoupila v kolínském rozhlase v pořadu věnovaném PIWI odrůdám;
- v listopadu měla organizace stánek na veletrhu Intervitis ve Stuttgartu, regionální organizace PIWI Lombardie pořádala degustaci vín v Bergamu, president se zúčastnil zakládání regionální organizace PIWI Piemont;
- v prosinci K. Galler a J. Engelhart prezentovali vína na VŠ Heilbronn a „Fränkischer Satz" na degustaci v Kitzingen.

Dále se projednávala budoucnost sekretariátu, jeho lepší provázanost s činností regionů a států. Bude se řešit průběžně.

Plánované akce pro rok 2019:

- 14.2. – degustace a přednášky PIWI Forum Heilbronn;
- únor – Eco-Kurs, LWG Veitshöchheim;
- 10.3. – představenstvo PIWI International poblíž Neustadt/Weinstr., spolu s organizátory 20. výročí existence PIWI International;
- 1.6. – Hibernal Fórum Šardice;
- srpen – valná hromada PIWI Int. a dvacetileté jubileum existence;
- 9.9. – den otevřených dveří LWG Veitshöchheim, stolní PIWI odrůdy;
- 27. – 28.11. – Winzer-Service Messe Karlsruhe, předání cen PIWI-Weinpreis.

PIWI-Weinpreis 2019: Začátek příjmu přihlášek v červenci, degustace 9.11. V roce 2018 soutěžilo 367 vzorků vín od 147 vinařů.

Ze zpráv o činnosti z regionů a států:

- Friuli: Z bílých PIWI odrůd se pěstují Fleurtai, Soreli, Sauvignon Rytos, Sauvignon Kretos, Sauvignon Nepis a z modrých pak Merlot Kanthus, Merlot Khorus, Cabernet Eidos a Cabernet Volos. Od roku 2016 probíhá společný projekt v rámci regionu Friuli-Venezia-Giulia k vyzkoušení odrůd Cabernet Cortis a pro polohy v horách Solaris. Celkem je v oblasti asi 20 ha vinic osázených PIWI odrůdami.
- Trentino: Celkem je v oblasti asi 25 ha vinic s PIWI odrůdami, velké podniky mají max. 3 ha těchto odrůd. Reginální organizace PIWI byla založena v roce 2014, nyní je členem 12 podniků včetně vinařských družstev a jeden školkař. Organizují degustace PIWI odrůd mezi sebou a pro veřejnost.
- Lombardie: V červnu organizovali kurz o PIWI odrůdách včetně degustace pro předem pozvanou veřejnost. Odpoledne byla degustace pro širokou veřejnost. Každý vinař měl jeden stůl, kde naléval a prodával své víno. K nejčastějším PIWI odrůdám mimo italských patří Cabernet Cortis a Prior.
- Jižní Tyroly: V únoru proběhla valná hromada s degustací přinesených vín PIWI odrůd. V květnu se uskutečnila pro 80 účastníků řízená degustace 20 bílých vín a 2 sektů PIWI odrůd, nejčastěji Bronner, Solaris, Souvignier gris a Johanniter. Asi 15 osob se zúčastnilo degustace mikrovzorků z nových kříženců v San Michele. V srpnu byly navštíveny pokusné vinice s PIWI odrůdami ve školách Laimburg a Auer. V listopadu proběhla v Bolzanu pro 40 osob řízená degustace 16 vzorků červených PIWI vín, převážně odrůd Chambourcin a Prior.
- Česko: Organizace srovnávací degustace vzorků vín z Moravy a Německa PIWI (moravských a švýcarských) a evropských odrůd v červnu ve Valticích. Překlad přednášky J. Engelharta na Hibernal Fóru v Šardicích v červnu. Exkurze v červenci a srpnu po révových školkách a za poznáním nových odrůd v severní Itálii a po PIWI vinařstvích v Již- ▸

ních Tyrolích. Účast vzorky vín v mezinárodní soutěži PIWI Weinpreis 2018. Doc. Michlovský vydal knihu „Šlechtění révy vinné na odolnost k biotickým a abiotickým faktorům“, mimoto vyšla ve Vinařském obzoru více než desítka článků k PIWI odrůdám, některé z nich i na webech www.wineofczechrepublic.cz, www.svcr.cz a www.piwi-international.de.

- Rakousko: V březnu proběhla valná hromada s degustací nových PIWI odrůd v Eisenstadtu, v dubnu seminář s degustací ve Štýrském Hradci. V červenci byly odrůdy Muscaris, Souvignier gris a Blütenmuskateller uznány k produkci jakostního vína, Donauveltliner a Pinot Nova k získávání odrůdového vína. V srpnu se uskutečnil na zámku Damtschach Biowein-Festival, kde byl stánek s PIWI odrůdami a přednáška. V roce 2018 tvořily PIWI odrůdy 4,9 % všech rakouských sazenic révy (640 tisíc přihlášených štěpovanců). Podíl PIWI odrůd na celkové ploše vinic se pohybuje kolem 1 % (450 ha).
- Švýcarsko: V lednu proběhl v Martigny veletrh Agrovina, na kterém byl stánek PIWI Švýcarsko. Na stánku se střídali i švýcarští šlechtitelé a FIBL. V dubnu byl zahájen společný projekt vinařů, ekologických zemědělců, šlechtitelů a PIWI Švýcarsko pod vedením VÚ FIBL. Součástí zahájení byla degustace vín odrůd nové generace ve Wädenswil, jednalo se o odrůdy a vzorky ze Švýcarska, Rakouska, Česka a Německa. Vinaři s PIWI odrůdami se dále zúčastnili soutěže Bio-Weinpreis VINUM. V prosinci proběhl ve vinařství Roland Lenz „Praktikertag“, kde bylo degustováno 36 vzorků vín a Valentin Blattner tam přednášel o genetice nových odrůd.

JIŘÍ SEDLO

Hosté představenstva z italských regionů

Jezero Chiemsee, v pozadí Alpy

Jezero Chiemsee

Ekologické vinohradnictví

V Porýní-Falci bylo v roce 2017 obhospodařováno více než 10 % plochy všech vinic ekologicky, v celém Německu je to 7,8 %. Ve Španělsku, Francii a Itálii je to celkem již přes 300.000 ha, přičemž v samotné Francii je to již 8 % vinic státu. V Lucembursku bylo ekologické vinohradnictví zavedeno až v roce 1995, nyní tam hospodaří 15 podniků na 40 ha a dalších 13 ha je v přechodném období. Ekologicky jsou tak obdělávány 4 % plochy vinic Lucemburska.

DDW/21A 22-2018/JS

Proč musí vinohradnictví získávat nové regiony

V některých současných vinohradnických regionech bude ekonomické pěstování révy vinné v budoucnu, kvůli změně klimatu, neúnosné. Nadnárodní koncerny proto již upravují svoji strategii. Začátkem února bude v Austrálii zahájena sklizeň hroznů. Každým rokem je to o něco dříve. Pomalu, ale jistě je vegetační období révy kratší, podle polohy ubývá srážek. Platí to již od konce minulého století. Malé, nevyzrálé ročníky už neexistují. Teplá léta chudá na srážky jsou stále častější.

Deset největších podnikatelů s vínem ve světě obchodovalo v roce 2016 s více než 12 % celosvětové produkce vína. Studie firmy Conservation International, kterou zveřejnil Journal National Academy of Science předpokládá do roku 2050 výrazné změny na vinařské mapě světa. Jižní Itálie, část Kalifornie a jižní Austrálie už nebudou dlouho oblastmi využitelnými pro vinohradnictví.

WWW.WIWO.DE/LIFESTYLE/KLIMAWANDEL-WARUM-DER-WEINBAU-NEUE-REGIONEN-EROBERN-MUSSVON/
THORSTEN FIRLUS/6.1.2019/JS (KRÁCENO)

Podíl exportu na celkové produkci vína vybraných států světa

Tabulka podílu exportu vína na jeho produkci v objemovém vyjádření (včetně reexportů):

Stát	% podílu na produkci
Chile	81
Nový Zéland	72
Španělsko	59
Austrálie	58
Německo	55
Portugalsko	46
Itálie	44
Jižní Afrika	42
Francie	32
USA	17
ČR	13

DDW/25-26-2018/KLAUS RÜCKRICH/JS

Německé vinařské podniky z pohledu statistiky

Již delší dobu je roční produkce německého jakostního (+ přívlastkového) vína 7,5 mil. hl (ČR asi 0,6 mil. hl) a víno zemské tvoří jen 3 až 6 %. Celkem 65 % německého vína pochází ze spolkové země Porýní-Falc. Z celkového množství vína nejvíce produkují zpracovatelské podniky (42 %), následují vinařská družstva (28 %) a vinařství s vlastními vinicemi (27 %). Od průměru celého státu se liší Bádensko a Württembersko, kde převažují vinařská družstva, stejně jako v Saale-Unstrut. V oblastech Franky, Hessensko a Sasko zase převažují pěstitelé, kteří sami zpracovávají svoji produkci.

Z celkového počtu vinohradnických podniků, které samy prodávají víno, je polovina menší než 5 ha a druhá polovina větší než 5 ha. Druhá polovina ▸

uvede na trh 86 % vína, podniky nad 10 ha, kterých je 29 % z celkového počtu, uvedou na trh 2/3 vína z této kategorie podniků. Kam podniky dodávají víno, je rovněž zajímavé. Téměř 63 % podniků prodává víno ze dvora, 13 % přes specializované prodejny (vinotéky apod.), dalších 13 % přes gastronomii, po 4 % tvoří podniky dodávající do super- a hypermarketů, stejně jako podniky exportující víno a nejméně (2 %) přes internet. Podniky s plochou vinic do 3 ha prodávají prakticky jenom ze dvora, s narůstající plochou tento podíl klesá, u podniků nad 20 ha je to necelá polovina jejich prodeje. U všech ostatních kategorií prodeje se zvyšuje odbyt s narůstající plochou vinic.

Z hlediska množství nejvíce německého vína prodají super- a hypermarkety (51 %), následuje přímý prodej ze dvora (22 %), pak export a specializovaný obchod (po 10 %) a gastronomie (6 %).

DDW/SIMONE LOOSE/22-2018/JS

Historie německého spolkového časopisu Der Deutsche Weinbau

Vznikl brzy po vzniku Svazu německých vinařů v roce 1875 jako orgán, který bude v tištěné formě rozšiřovat názory Svazu, komunikovat s členy a přinášet nové poznatky z vědy a výzkumu. Původní název byl Der Weinbau a vycházel jako čtrnáctideník. Na Moravě česky začal vycházet až Vinařský obzor v roce 1907 jako měsíčník. Brzy po vzniku časopisu byl odpovědným redaktorem generální tajemník Svazu. V roce 1884 byl časopis sloučen s odborným časopisem Allgemeine Weinrevue a dále jako orgán Svazu byl vydáván pod názvem Weinbau und Weinhandel. V roce 1904 valná hromada Svazu nešťastně rozhodla o ukončení vydávání časopisu (zemřel odpovědný redaktor) a místo toho byl vydáván jednou ročně sborník – ročenka. Jeho vydávání bylo následně rovněž ukončeno.

Od roku 1907 byly vydávány Zprávy z Německého svazu vinařů. Od roku 1914 bylo již poněkolikáté změněno vydavatelství a časopis se jmenoval Vinařství a ošetřování vína. V době války, od roku 1915, bylo vydávání pozastaveno. Od začátku roku 1922 byl opět vydáván spolkový časopis s názvem Der Deutsche Weinbau, jehož šéfredaktorem byl generální tajemník Svazu. Ve třicátých letech časopis patřil k největším nadregionálním odborným časopisům v Německu. V době nacismu, od roku 1934, byl vydáván jako příloha Zemědělských novin regionu Rhein-Main-Neckar. Kalendářní měsíce byly přejmenovány podle nacistického názvosloví, vydavatelství bylo v Berlíně, mimo vinařské oblasti. V roce 1935 se vydávání vrátilo do Mohuče. V únoru 1945 vyšlo poslední číslo. Vítězné mocnosti, především Francie, zabránily dalšímu vydávání celoněmeckého odborného časopisu.

Od října 1946 se vydávání ujala soukromá firma Dr. Fraund (nikoliv pod hlavičkou svazu vinařů). V roce 1948 došlo k jednání mezi redakcí a svazem vinařů. Výsledkem bylo, že časopis měl v hlavičce uvedeno „Orgán Německého svazu vinařů“. V roce 1987 vydavatel, Verlag Dr. Fraund prodával část podniku včetně časopisu. Byly zde nabídka hessenského vinařského svazu na převzetí časopisu, ale spolkový svaz nechtěl přistoupit na to, aby celoněmecký časopis vydával regionální svaz., proto se hledal nový vydavatel. V roce 1993 se jím stal současný vydavatel, Meininger Verlag GmbH.

ZDROJ: DDW 20 A 21-2018/RUDOLF NICKENIG/JS

Diplomové a výzkumné práce HBLA a BA Klosterneuburg

Vinařská škola a výzkumný ústav Klosterneuburg se mimo výuky zabývá i výzkumem. Žáci absolvují obhájením diplomové práce. Zde jsou vybraná témata diplomových prací v roce 2018:

Vliv některých taninových přípravků na intenzitu a intenzitu barvy červených vín

Byl zkoumán vliv taninových přípravků během zrání vína odrůd Pinot noir a Frankovka ve vztahu k pH v době od listopadu 2017 do února 2018. Vyhodnocoval se obsah veškerých fenolů, anthokyanů a kyseliny hydroxyskořicové. Práce prokázala, že taniny mohou víno chránit před oxidací.

Pokusy s použitím UV-C během přípravy vína

Cílem práce bylo zjistit účinek ultrafialového záření na kvasinky dvou různých kmenů. Použitím UV-C záření lze zabránit kvasinkám v dalším množení.

Účinky promíchávání kvasnic na kvalitu vína

Byla zkoumána metoda sur lie na kvalitu vína při spontánním kvašení moštů odrůd Pinot blanc a Veltlínské zelené. Nebyly shledány rozdíly v účinnosti metody mezi odrůdami.

V rámci výzkumu jsou v Klosterneuburgu zkoumána například následující témata:

Laboratorní a polní pokusy k zabránění šíření esca

Aby se zjistil vliv rozmnožovacího materiálu na šíření komplexu esca, byly odebrány vzorky jednoletého spícího dřeva z patnáctileté vinice a byla zkoumána přítomnost patogenů. Kultivace proběhla v Petriho miskách s následným vyhodnocením pod mikroskopem, v případě potřeby i s využitím sekvenční analýzy, a také pomocí PCR. Uměle infikované jednoleté dřevo, stejně jako dřevo s pozitivním přírodním výskytem patogenů bylo ošetřeno teplou vodou (45 minut při 50 oC) a/nebo fungicidy. Pak proběhla opět analýza nebo zakořenění v bednách, po dvaceti měsících analýza. Účinnější po těch 20 měsících se projevilo ošetření horkou vodou než fungicidy.

Vliv různých herbicidů na symbiotické soužití hub s kořeny révy (mykorhiza)

Byly analyzovány kořeny, listy a mošt na obsah živin v porovnání s mechanicky kultivovanou půdou. Nebyly zjištěny žádné statisticky významné rozdíly mezi účinky jednotlivých herbicidů (Round up, Basta, Katana) na obsah živin v révě.

Nové podnože v kombinaci s odrůdou Veltlínské zelené na hlinitých půdách

V pětiletém pokusu byly zjišťovány účinky různých podnoží s Veltlínským zeleným na těžkých slínovitých půdách. Jednalo se o podnože K 5 BB, SO-4, T 5 C, Fercal a Gravesac. Ve výsledku se ukázaly podnože K 5 BB, SO-4 a Fercal jako vhodné, zatímco Gravesac a T 5 C měly potíže. Fercal zpožďuje rašení, naopak Gravesac je proti K 5 BB, SO-4 a T 5 C urychluje. Gravesac také podporuje sprchávání a vzdušné hrozny, ovšem s velmi nízkým výnosem. T 5 C rovněž podporuje sprchávání, ale hrozny mají jinou strukturu a nedochází k výraznému poklesu výnosu. Gravesac přijímá méně živin z půdy a Veltlínské zelené pak vykazuje špatné zásobení N, P, K, a Ca, k tomu i chlorózu.

Pokusy s ochranou proti japonské octomilce *Drosophila suzukii*

Byly sledovány škody způsobené ve vinicích octomilkou podle jednotlivých od- ▸

růd a obdobně bylo sledováno kladení vajíček v laboratoři. Zjištěno bylo, že kladení vajíček do bobulí silně závisí na průběhu počasí. Horké a suché roky znamenají menší populaci. Hrozny révy vinné napadají jen v chladnějších a vlhčích letech. Vyhledávají odrůdy Modrý Portugal, Svatovavřinecké, Veltlínské červené rané, méně často Frankovku a Cabernet Sauvignon a bílé odrůdy. Odrůda Zweigeltrebe je napadána středně. Dobře na tuto octomilku zabírají parafinové oleje, ale nejsou povoleny k aplikaci na zrající bobule. O něco méně účinnější je kaolín, který lze použít.

Zhodnocení plodnosti bazálních oček různých odrůd révy vinné

Odrůdy Královna vinic, Čabaňská perla, Muškát červený a Svatovavřinecké vykazují ve třech kategoriích letorostů – „zelené letorosty z bazálních oček", „zelené letorosty z prvních oček" a „zelené letorosty z druhých oček" – nízký počet hroznů. Neuburské má nízký počet hroznů u dvou kategorií z nich. Odrůdy Veltlínské zelené a Merlot mají ve všech třech kategoriích vysoký počet hroznů. Vysoký počet hroznů ve dvou kategoriích mají i odrůdy Cabernet Sauvignon, Sylvánské zelené a Chrupka bílá. U odrůd s nízkým počtem hroznů z prvních oček lze při řezu na čípky počítat s výraznou redukcí výnosu, proto by se měly řezat na dlouhé tažně.

Dále několik vybraných probíhajících výzkumů:

Organická hnojiva

Během šesti let se posuzuje účinek různých organických hnojiv na půdu a révu. Hodnotí se obsah humusu a dusíku v půdě, výnos a kvalita hroznů, hmotnost odřezaného dřeva, kvasinkami využitelný dusík a draslík v moštu u odrůd Pinot noir, Frankovka, Blauburger a Ryzlink rýnský.

Mechanizace, racionalizace a automatizace vinohradnických pracovních postupů

Obecně jsou ověřovány možnosti automatizační techniky ve vinohradnictví.

Denominace původu v Jižní Africe

Pomocí izotopové analýzy se zjišťuje pravost oblasti původu, přicukření moštu a ročník. Projekt probíhá ve spolupráci s Jihoafrickou republikou.

Stolbur

Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy se v posledních patnácti letech stává v některých vinařských oblastech již epidemií. Řada napadených kmínků přes zimu odumírá. Cílem projektu je izolovat jednotlivé kmeny stolburu a nalézt vůči nim účinnou ochranu.

Zkracování internodií u Neuburského

Každoročně se zmenšují internodia a výnos hroznů klesá, hrozny sprchávají a opadávají. Nakonec keř degeneruje, nemá žádnou úrodu a dřevo nevyzrává. Keře pak přes zimu odumírají. HBLA a BA Klosterneuburg shromažďuje genotypy Neuburského, které tyto symptomy nevykazují.

Ultrafialové záření

Zatím jsou ve světě malé zkušenosti s užitím UV záření ve vinařském průmyslu, na rozdíl od potravinářského průmyslu. Proto se zkouší užití ošetření moštu a vína UV-C zářením v praktických podmínkách.

Aroma Veltlínského zeleného

Cílem projektu je zjistit koncentraci nejdůležitějších sloučenin ovlivňujících aroma (monoterpeny, C13-norisoprenoidy, thioly, pyraziny) a vlivy, které na jejich vznik působí.

Předcházení mrazovým škodám oddálením rašení révy

Cílem projektu je oddálit rašení oček tak, aby se v době jarních mrazů nacházela ve stadiu vlny (BBCH 05) a tak byla chráněna před mrazíkem.

Antagonisté proti komplexu chorob esca

Cílem projektu je nalézt antagonisty vůči jednotlivým patogenům v rámci komplexu esca.

Šetrný řez révy vinné

Šetrný řez s malými řeznými ranami přináší i změny ve fyziologii révy. Účelem projektu je zjistit, jaké změny to přináší s ohledem na výnos a kvalitu hroznů.

ZDROJ: HBLA UND BA FÜR WEIN- UND OBSTBAU: JAHRESBERICHT 2018, S. 72 – 76, 92 – 111./JS

Zima 2018/2019 ve východním Rakousku zatím neukázala žádný velký mráz

Objem ledového vína je zatím pod očekáváním. Koncem listopadu se v některých obcích v Burgenlandu a v Dolním Rakousku očekávala sklizeň hroznů na ledové víno, ale většina zůstala ještě viset na keřích. Do poloviny ledna bylo získáno 40 tisíc litrů ledového vána v Dolním Rakousku a 30 tisíc v Burgenlandu.

DER WINZER/15. 1. 2019/JS

Turisticky rekordní rok v Poysdorfu

Ve městě bylo vykázáno za rok 2018 celkem 32.151 přenocování turistů, jako nikdy dosud. Současně je to meziroční nárůst o 14 %. Turistická sezóna 2019 začíná s novým programem pro cyklisty a pěší. Nárůst návštěvníků je patrný i u okružní jízdy traktorů, prohlídkách sklepních uliček i na naučně včelařské stezce. V roce 2019 se nové otevírá pět nových cyklostezek o délkách 15 až 30 km a šest částečně nových stezek pro pěší v délkách od 4 do 11 kilometrů.

WWW.VINOVERSUM.AT/15. 01. 2019/JS

Největší světový pivovar investuje do výzkumu konopí. Chce z něj dělat nealkoholické nápoje

Nedávná legalizace rekreační marihuany v Kanadě naplno otevřela prostor novému segmentu potravinového i nápojového průmyslu. Dokazuje to i největší světový pivovar Anheuser-Busch InBev, který ve středu oznámil spolupráci s kanadskou společností Tilray, specializující se na léčivé přípravky z konopí. Cílem má být výzkum nealkoholických nápojů obsahujících konopné prvky.

Firmy investují 100 milionů dolarů (téměř 2,3 miliardy korun) do vytvoření společného podniku, který bude vyvíjet nealkoholické nápoje s obsahem konopí pro kanadský trh. "Máme v úmyslu rozvíjet hlubší výzkum, který nám pomůže při rozvoji dalších obchodních příležitostí," uvedl Kyle Norrington, prezident dceřiné společnosti AB InBev Labatt Breweries. Pivovar sídlící v Belgii hledá způsoby, jak zlepšit svůj prodej, jelikož se spotřebitelé stále více obracejí na malé soukromé pivovary. Kanada v říjnu legalizovala používání marihuany pro rekreační účely, stejný krok již dříve učinily také některé státy USA. Marihuana je díky postupující legalizaci z podnikatelského hlediska čím dál atraktivnější.

Americká společnost Altria Group, která vyrábí cigarety Marlboro, tento měsíc například oznámila, že investuje 1,8 miliardy dolarů do kanadského producenta konopí Cronos Group. Získá tak v kanadském podniku 45procentní podíl. Nápojová společnost Constellation Brands, která vyrábí například pivo Corona, již v srpnu uvedla, že investuje 3,8 miliardy dolarů do největšího kanadského producenta konopí Canopy Growth. Největší světový výrobce nealkoholických nápojů Coca-Cola podle nedávných zpráv médií jedná s kanadským pěstitelem konopí Aurora Cannabis o výrobě nápojů s obsahem marihuany.

Investiční společnost Arcview Market Research předpokládá, že výdaje severoamerických spotřebitelů na legálně prodávané konopí se v roce 2027 vyšplhají na 47,3 miliardy dolarů (více než bilion korun) z loňských 9,2 miliardy dolarů.

ZDROJ: IHNED.CZ, AUTOR: THA, ČTK, 20. 12. 2018

Němečtí sládci plánují, že budou na pivech uvádět energetickou hodnotu

Němečtí pivaři budou mít v budoucnu už při pouhém pohledu na etiketu na láhvi svého oblíbeného nápoje jasno, kolik energie obsahuje. Německé pivovary chtějí od letoška postupně na dobrovolné bázi uvádět na pivech a pivních mixech výživové hodnoty zlatavého moku. K tomu výrobce alkoholu tlačí Evropská komise, připomíná dnes agentura DPA.

Alkoholické nápoje prodávané na území Evropské unie zatím informace, které sdělují zákazníkům, jaké jsou energetické hodnoty a obsah živin, přímo na obalu mít nemusejí. Nicméně třeba někteří výrobci piva v Česku už je tam uvádějí. V Německu by podle průzkumu institutu INSA vypracovaného pro Spolek sládků 52 procent spotřebitelů uvítalo, aby se informace o výživových hodnotách na etiketách piv, vín nebo destilátů objevovaly. Němečtí sládci podle DPA doufají, že se k nim výrobci ostatních alkoholických nápojů přidají.

Půllitr světlého desetistupňového piva obsahuje přibližně 185 kilokalorií (kcal), například stogramová tabulka mléčné čokolády má 530 kilokalorií. Němci patří k největším pijákům piva v Evropě. Podle portálu statista.de ho předloni průměrný obyvatel této země vypil 101 litrů za rok, více se zlatavého moku spotřebovalo jen v Rakousku (105 litrů v přepočtu na jednoho obyvatele) a Česku (138 litrů v přepočtu na obyvatele).

ZDROJ: IDNES.CZ, AUTOR: ČTK, IDNES.CZ, 18. 1. 2019

Britové zvažují kalorické limity na jídlo v restauracích a supermarketech

Jídlo, které se v Británii podává v restauracích a které nabízejí supermarkety, by v rámci boje s obezitou mohlo podléhat limitům pro energetické hodnoty. Plány zavést horní hranice obsahu kalorií zvažuje podle televize Sky britská zdravotnická služba (PHE). Změny by měly zásadní dopad na potravinářský průmysl, který by musel přizpůsobit své recepty a způsoby vaření, aby snížil obsah kalorií a vyhověl předpisům. „Děti a dospělí běžně konzumují příliš mnoho kalorií a těžká obezita u dětí ve věku deseti až jedenácti let dosáhla zatím nejvyšší úrovně," konstatovala ředitelka PHE pro oblast výživy a obezity Alison Tedstoneová. PHE ročně vydá na léčbu nemocí spojených s nadváhou a obezitou 6,1 miliardy liber (přes 175 miliard korun).

Program snižování energetické hodnoty je v počátcích, směrnice se očekává na jaře příštího roku. Například kalorická hodnota hlavních chodů v restauracích by neměla přesáhnout 951 kalorií, sendviče nebo salátu jako hlavního jídla 550 a porce hranolek v restauracích 416 a v supermarketech 302 kalorií. Chris Snowdon z Institutu pro ekonomické záležitosti označil plány PHE za „svévolné, nevědecké a nerealistické". „Je smysluplné nabídnout poradenství ohledně denní spotřeby kalorií, ale nastavovat limit na jednotlivá jídla je šílené," řekl Snowdon.

ZDROJ: ČESKÁTELEVIZE.CZ, AUTOR: ZEM, 28. 12. 2018

Německo zvažuje zavedení Nutri-score

Německé organizace na ochranu spotřebitelů začínají tlačit na zavedení jednotného systému barevného označování výživových údajů na přední straně obalu. Jako vzor je uváděna Francie, která jako první zavedla systém Nutri-score. Mělo by jít o pozitivní i negativní látky. Francouzský systém má pět stupňů – od tmavě zelené, také jako A označované, pro vhodné potraviny, přes oranžovou až po červenou, označenou písmenem E, pro nevhodné potraviny. Do celkového hodnocení budou započteny jak negativní složky jako cukr, sůl, tuk, tak pozitivní složky jako balastní látky, proteiny, ovoce a zelenina. Výrobci by toto značení mohli používat dobrovolně.

WWW.AERZTEZEITUNG.DE/7. 1. 2019/JS

Belgie – prodloužena odkladná lhůta pro přijetí systému Nutri-score

Jak jste byli v loňském roce informováni, Belgie se po vzoru Francie rozhodla zavést systém nutričního označování potravin Nutri-score. Návrh byl zaslán k notifikaci na konci září a odkladná lhůta pro jeho přijetí byla prodloužena po připomínkách, které zaslalo Maďarsko, Itálie a Evropská komise, do 29. března 2019.

ZPRAVODAJ PK ČR 3/2019

Rakouské předsednictví zablokovalo další diskuse o řešení dvojí kvality potravin

Rakousko navrhlo odložit jakékoliv legislativní řešení dvojích potravin až do doby, než bude publikována další studie Společného výzkumného střediska (JRC). Zástupci některých států jsou však připraveni co nejdříve zavést závazné právní předpisy v této oblasti. Česká republika a Slovensko se vyjádřily negativně k postupu rakouského předsednictví. Vídeň však hledá podle vyjádření mluvčí rakouského předsednictví rovnováhu mezi různými zájmy.

ZPRAVODAJ PK ČR 1/2019

Slovensko považuje odsunutí řešení dvojí kvality potravin za nehoráznost

Rakousko před koncem roku navrhlo odložit jakékoli legislativní řešení problému dvojí kvality potravin až do doby, než bude publikována další studie Společného výzkumného střediska (JRC). Zejména Slovensko reagovalo na tento postup před koncem loňského roku velmi negativně. Slovenská ministryně zemědělství G. Matečná to dokonce považuje za „nehorázny a neakceptovateľný krok Rakúska".

ZPRAVODAJ PK ČR 2/2019

Eurostat: výdaje domácností za alkohol dosáhly téměř 130 miliard euro

V roce 2017 utratily domácnosti v EU 1,6 % svých celkových spotřebních výdajů za alkoholické nápoje. Uvedl to na začátku roku Eurostat. To představuje celkové výdaje přesahující 130 miliard EUR, což odpovídá 0,9 % HDP EU nebo více než 300 EUR na obyvatele EU. Je třeba poznamenat, že toto nezahrnuje alkoholické nápoje zaplacené v restauracích a hotelech.

ZPRAVODAJ PK ČR 2/2019

Evropská komise – Tisková zpráva: Euro slaví 20 let od svého vzniku

Brusel 31. prosince 2018 - Euro, společná měna EU, oslaví 1. ledna 2019 již 20 let svého trvání. Přesně před 20 lety 1. ledna 1999 zahájilo 11 zemí EU obchodování ve společné měně, eurech, a zavedlo pod vedením Evropské centrální banky společnou měnovou politiku. Tento historický okamžik byl milníkem ve snaze zajistit v Evropě stabilitu a prosperitu. Dnes je euro i navzdory své poměrně krátké historii společnou měnou 340 milionů Evropanů v 19 členských státech Unie. Evropským domácnostem, podnikům a státům přineslo euro konkrétní výhody: stabilní ceny, nízké transakční náklady, ochranu úspor, transparentnější a konkurenceschopnější trhy a intenzivnější obchod. Svou měnu má na něj nějakým způsobem navázáno okolo 60 zemí světa. Očekává se, že po splnění příslušných kritérií se k eurozóně připojí i další členské státy EU.

Vytvoření eura před 20 lety bylo vedle osvobození zemí střední a východní Evropy a znovusjednocení Německa jedním z klíčových momentů moderních evropských dějin. Společná měna se od té doby stala symbolem Evropské unie jakožto světové politické a hospodářské síly. Ukázalo se, že euro je odolné i vůči hospodářským krizím. Z jeho výhod těží nejen původních 11 zemí, ale i dalších 8, které jej od té doby přijaly za svou měnu. Euro je logickým a nezbytným důsledkem jednotného trhu. Usnadňuje cestování, obchod a transakce v rámci eurozóny i mimo ni. Po 20 letech jeho existence je tu generace, která nezná žádnou jinou domácí měnu. Během tohoto období ECB splnila svůj hlavní úkol, jímž je udržování cenové stability.

Spuštění eura bylo vyvrcholením dlouhé cesty, která začala dlouho předtím. Celosvětová měnová krize v 70. a 80. letech 20. století otřásla řadou evropských zemí a vyžádala si celoevropská řešení. Po vytvoření jednotného trhu se navíc ukázalo, že spolupráce a obchodování by byly ještě snazší, pokud by Evropané začali používat jednotnou měnu. V roce 1994 byl ve Frankfurtu založen Evropský měnový institut (EMI), který připravil půdu pro vznik Evropské centrální banky (ECB), jež měla převzít odpovědnost za měnovou politiku v eurozóně. Banka začala fungovat 1. června 1998.

Dne 1. ledna 1999 se euro stalo oficiální měnou 11 členských států EU. Odpovědnost za měnovou politiku převzala Evropská centrální banka a tzv. Eurosystém. Po třech letech, kdy se přepočet na eura objevoval na bankovních výpisech a účtenkách vedle sumy v národní měně, došlo v roce 2002 k největšímu měnovému přechodu v historii – 12 zemí vyměnilo své staré bankovky a mince za euro. Jednalo se o Belgii, Finsko, Francii, Irsko, Itálii, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Španělsko a Portugalsko. Od té doby zavedlo euro dalších osm členských států: Řecko, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Malta, Slovensko a Slovinsko.

Jedná se o druhou nejvýznamnější mezinárodní měnu. Přibližně 60 zemí světa euro využívá nebo na něj svou měnu váže. Mezinárodní centrální banky ho používají jako bezpečnou měnovou zásobu nebo k vydávání dluhopisů a často se v něm také provádějí mezinárodní platby. Deset let poté, co světem otřásla finanční krize, je struktura evropské hospodářské a měnové unie mnohem odolnější.

(KRÁCENO)

Evropská komise – Přehled údajů: Lednové případy porušení právních předpisů: hlavní rozhodnutí

Brusel 24. ledna 2019, Výběr z přehledu podle oblastí politiky (výběr týkající se ČR):

6. Energetika

Předložení věci Soudnímu dvoru Evropské unie a výzvy

Energetická účinnost budov: Komise postoupila Soudnímu dvoru věc ČESKÉ REPUBLIKY a SLOVINSKA, protože nezajistily řádné vystavení certifikátů energetické náročnosti v budovách

Evropská komise se dnes rozhodla předložit Soudnímu dvoru EU věc České republiky a Slovinska z důvodu nedodržení směrnice o energetické náročnosti budov (směrnice 2010/31/EU). Podle této směrnice musí členské státy zavést a uplatňovat minimální požadavky na energetickou náročnost všech budov, zajistit certifikaci energetické náročnosti budov a zavést povinné pravidelné inspekce topných a klimatizačních systémů. Kromě toho musí členské státy zajistit, aby od roku 2021 měly všechny nové budovy „téměř nulovou spotřebu energie“. Směrnice dále po členských státech požaduje, aby byly v určitých budovách, které často navštěvuje veřejnost, vystaveny certifikáty energetické náročnosti. To by mělo zvýšit povědomí veřejnosti o významu účinné spotřeby energie a motivovat k renovaci budov. Na nesprávné provedení tohoto požadavku upozornila Komise úřady obou zemí v roce 2015 a v průběhu let 2017 a 2018 pak oběma členským státům zaslala oficiální dopisy. Příslušné právní předpisy těchto členských států však dosud nejsou se směrnicí v souladu. Kromě toho se Komise rozhodla zahájit řízení o nesplnění povinnosti proti Chorvatsku a Rumunsku, jelikož oba členské státy nepředložily zprávy o pokroku při dosahování nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků na energetickou náročnost budov a jejich prvků.

Udržitelná biopaliva: Komise vyzývá šest členských států, aby přijaly pravidla EU o nepřímé změně ve využívání půdy v souvislosti s benzinem a motorovou naftou

Komise se dnes rozhodla zaslat odůvodněná stanoviska Lotyšsku a Německu a výzvy České republice, Finsku, Francii a Irsku, neboť plně neprovedly pravidla EU týkající se jakosti benzinu a motorové nafty a podpory využívání energie z obnovitelných zdrojů (směrnice (EU) 2015/1513). Cílem této směrnice je snížit riziko nepřímé změny ve využívání půdy spojené s výrobou biopaliv. K nepřímé změně ve využívání půdy dochází, pokud zemědělská půda využívaná k pěstování plodin pro potravinářské nebo krmné účely začne být místo toho využívána pro pěstování plodin na výrobu biopaliv. Tím se zvyšuje tlak na využití jiné (neobdělávané) půdy k pěstování plodin za účelem uspokojení poptávky po potravinách a krmivech, což má dopad na emise skleníkových plynů. ▸

Například koncentrace CO2 v ovzduší se zvyšuje, pokud je zemědělská půda rozšířena do oblastí s vysokými zásobami uhlíku, jako jsou lesy, mokřady a rašeliniště. Směrnice rovněž připravuje přechod na pokročilá biopaliva, při jejichž výrobě se využívají například odpady a zbytky. Tuto směrnici měly členské státy ve svém právu provést a příslušná vnitrostátní opatření Komisi oznámit do 10. prosince 2017. Uvedené členské státy mají nyní dva měsíce na to, aby na výhrady Komise reagovaly. Pokud tak neučiní, může Komise rozhodnout, že přistoupí k další fázi řízení o nesplnění povinnosti, včetně postoupení dnešních odůvodněných stanovisek Soudnímu dvoru EU.

Výzvy

Energetická účinnost: Komise vyzývá 15 členských států, aby dodržovaly právní předpisy EU

Evropská komise se dnes rozhodla zaslat výzvu Belgii, Bulharsku, České republice, Dánsku, Estonsku, Francii, Chorvatsku, Itálii, Kypru, Litvě, Lotyšsku, Lucembursku, Polsku, Portugalsku a Řecku, v níž je formálně žádá o správné provedení směrnice o energetické účinnosti (směrnice 2012/27/EU) ve vnitrostátním právu. Tato směrnice z roku 2012 zavádí společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v EU s cílem zajistit do roku 2020 splnění 20% cíle EU pro energetickou účinnost a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po tomto datu. Podle směrnice musí všechny země EU využívat energii účinněji ve všech fázích energetického řetězce od výroby až po konečnou spotřebu. Uvedené členské státy mají nyní dva měsíce na to, aby reagovaly na argumenty předložené Komisí. Pokud tak neučiní, může Komise v této záležitosti zaslat jejich orgánům odůvodněné stanovisko.

7. Životní prostředí

Předložení věci Soudnímu dvoru Evropské unie

Biologická rozmanitost: Komise vyzývá 9 členských států, aby chránily životní prostředí před invazními nepůvodními druhy

Evropská komise vyzývá Česko, Francii, Irsko, Kypr, Polsko, Portugalsko, Řecko, Slovensko a Španělsko, aby intenzivně zapracovaly na provádění unijního nařízení o invazních nepůvodních druzích (nařízení č. 1143/2014). Invazní nepůvodní druhy jsou rostliny a zvířata, které se usídlí v oblastech mimo svůj přirozený areál, rychle se šíří a vytlačují původní druhy, což má závažné hospodářské a environmentální důsledky. Po vstupu nařízení v platnost (1. ledna 2015) musely členské státy zavést odrazující sankce a členské státy s nejvzdálenějšími regiony měly povinnost schválit zvláštní seznamy invazních nepůvodních druhů vyskytující se na těchto územích a informovat o nich Komisi. Dotčené členské státy sankce anebo seznamy invazních nepůvodních druhů v nejvzdálenějších regionech Komisi neoznámily. Komise se proto rozhodla zaslat každé z těchto zemí výzvu, na kterou je třeba odpovědět do dvou měsíců. Pokud tak neučiní, může Komise rozhodnout, že těmto zemím zašle odůvodněné stanovisko.

9. Zdraví a bezpečnost potravin

Odůvodněná stanoviska

Bezpečnost potravin: Komise vyzývá ČESKO, aby správně uplatňovalo pravidla EU o provádění úředních kontrol

Evropská komise se dnes rozhodla zaslat výzvu Česku, protože nedodržuje pravidla EU o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví a dobrých životních podmínkách zvířat (nařízení (ES) č. 882/2004). České orgány musí provádět systematické posouzení rizik a následné případné úřední kontroly zaměřené na některé potraviny zasílané z jiného členského státu pokaždé, když jsou tyto potraviny dovezeny do Česka. České orgány proto ve svých vnitrostátních právních předpisech stanovily povinnost hospodářského subjektu oznamovat systematicky, alespoň 24 hodin předem, příchod těchto potravin na místo určení. To není v souladu s harmonizovaným rámcem zavedeným pravidly EU. Komise má za to, že povinnost oznamovat příchod potravin z jiného členského státu nesmí být systémové povahy. Oznamování příchodu takové zboží musí naopak záviset na zvláštním požadavku ze strany příslušného orgánu a musí k němu docházet pouze v rozsahu nezbytně nutném pro organizaci úředních kontrol. Česko má nyní dva měsíce na to, aby na výzvu odpovědělo. Pokud tak neučiní, může se Komise rozhodnout, že zašle odůvodněné stanovisko.

Výzvy

Zadávání veřejných zakázek: Komise žádá patnáct členských států, aby dodržovaly pravidla pro zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí

Komise se dnes rozhodla zaslat výzvy patnácti členským státům (Bulharsku, Česku, Dánsku, Finsku, Chorvatsku, Itálii, Kypru, Maďarsku, Maltě, Německu, Nizozemsku, Polsku, Rumunsku, Spojenému království a Švédsku) ohledně souladu jejich vnitrostátních předpisů s pravidly EU pro zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí. Nová pravidla (směrnice 2014/24/EU, směrnice 2014/25/EU a směrnice 2014/23/EU) měly členské státy provést ve vnitrostátním právu do 18. dubna 2016. Dnešní výzvy jsou důsledkem kontrol souladu provedených Komisí za účelem ověření, zda jsou provedené vnitrostátní předpisy v souladu se směrnicemi EU. Stejné posouzení se nyní realizuje nebo bude realizovat i u zbývajících členských států, které směrnice provedly s významným zpožděním (viz věci předložené Soudnímu dvoru EU). Členské státy mají nyní dva měsíce na to, aby se k argumentům předloženým Komisí vyjádřily. Pokud tak neučiní, může se Komise rozhodnout, že zašle odůvodněné stanovisko.

11. Spravedlnost, spotřebitelé a rovnost žen a mužů

Odůvodněná stanoviska

Ochrana údajů: Komise žádá sedm členských států, aby provedly směrnici o ochraně údajů při prosazování práva a dva členské státy, aby příslušné provedení dokončily

Komise se dnes rozhodla zaslat odůvodněná stanoviska Bulharsku, Kypru, Lotyšsku, Nizozemsku, Řecku, Slovensku a Španělsku z důvodu neprovedení směrnice o ochraně údajů při prosazování práva (směrnice (EU) 2016/680) a odůvodněné stanovisko Česku a Portugalsku, ve kterém požaduje, aby provedení této směrnice ve svém právu dokončily. Členské státy měly směrnici ve vnitrostátním právu provést do 6. května 2018. Směrnice chrání základní právo občanů na ochranu údajů, kdykoliv orgány činné v trestním řízení používají osobní údaje pro účely prosazování práva. Pravidla EU zajišťují, aby osobní údaje obětí, svědků a podezřelých z trestného činu byly řádně chráněny. Zavedení stejných standardů ochrany údajů usnadní výměnu osobních údajů pro účely přeshraniční spolupráce při boji pro trestné činnosti a terorismu. Jelikož sedm dotčených členských států pravidla EU ve svých vnitrostátních předpisech neprovedlo, zaslala Komise ▸

příslušným orgánům v červenci 2018 výzvu. Z důvodu částečného provedení směrnice obdržely rovněž Česko a Portugalsko v červenci 2018 výzvu. Tyto země mají nyní dva měsíce na reakci a přijetí příslušných opatření. Pokud tak neučiní, mohou být věci předloženy Soudnímu dvoru EU.

(KRÁCENO)